(La séance publique est ouverte à 14.01 heures.)

1. Ouverture de la séance publique

M. Fernand Etgen, *Président.*- Ech maachen d'Sitzung op.

Huet d'Regierung eng Kommunikatioun ze maachen?

Une voix.- Nee, Här President.

2. Dépôt d'une proposition de loi par M. Marc Spautz

M. Fernand Etgen, *Président.*- Ech ginn d'Wuert un den Här Marc Spautz fir den Depot vun enger Proposition de loi.

Une voix.- Très bien!

M. Marc Spautz *(CSV).*- Här President, léif Kolleeginnen a Kolleegen, ech wollt emol haut d'Geleeënheet wouerhuelen, nodeem mer scho bei de Projeten iwwert d'Hëllefe vun de Betriber, bei deenen den Här Arendt respektiv d'Madamm Beissel Rapporter waren, eng Kéier dervu geschwat hunn, ...: Mir sinn als CSV der Meenung, dass et wichteg ass, dass mer fir d'Independantë géifen e Salaire de remplacement maachen. Mir haten och eng Motioun deposéiert, viru 14 Deeg, mee et war nach keng Zäit, an der jeeweileger Kommissioun doriwwer ze schwätzen.

Duerfir si mer elo eng Etapp méi wäit gaangen a mir wëllen elo net nëmme méi eng Motioun maachen, mee mir hunn elo eng Proposition de loi, fir e Régime temporaire anzeféieren, fir den Independanten d'Méiglechkeet ze ginn, e Salaire de remplacement ze kréien, alleguerten déi Independanten, déi opgrond vun dem Beschloss vun der Decisioun vun der Regierung, déi an der Chamber majoritär gestëmmt ginn ass, fir Moossnamen ze huelen, dass d'Betriber mussen zoumaachen an net kënne schaffen ..., fir dass och déi d'Méiglechkeet kënnen hunn, e Salaire de remplacement ze kréien.

Dat gesot, Här President, géif ech lech hei d'Proposition de loi iwwerreechen.

7766 *- Proposition de loi ayant pour objet la mise en place d'un régime temporaire de revenu de remplacement en faveur des travailleurs indépendants dans le cadre de la pandémie Covid-19*

Villmools merci.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci villmools, Här Spautz.

3. Question élargie n° 73 de M. Georges Engel relative aux aides financières en faveur des associations culturelles dans le contexte de la crise sanitaire

Mir fänken d'Sitzung vun haut de Mëtteg u mat der erweiderter Fro Nummer 73 vum Här Georges Engel iwwert d'Bäihëllefe fir d'Kulturveräiner am Kader vun der sanitärer Kris. Den Auteur vun der Fro huet fënnef Minutten Zäit, fir seng Haaptfro an no der Äntwert vun der Madamm Ministesch eventuell eng Zousazfro ze stellen, an der Regierung stinn zéng Minutten zou. Här Georges Engel, Dir hutt d'Wuert.

M. Georges Engel *(LSAP).*- Jo, merci, Här President. Dir Dammen an Dir Hären, dat gesellschaftlecht Liewe läit säit engem Joer brooch. Am UGDA-Kongress virun enger Woch - d'UGDA vertrëtt ëmmerhin 13.000, 14.000 Memberen - war natierlech dat kulturellt Liewen dat grousst Theema an natierlech gouf d'Fro gestallt, wéini erëm un en eenegermoossen normaalt Veräinsliewen ze denke wier.

Well niewent dem professionellen Niveau, niewent deenen, déi berufflech kulturell täteg sinn an déi och glécklecherweis hirem Beruff, ënner gewësse Konditiounen, elo erëm kënnen nogoen, niewent de Profien also, gëtt et ganz vill Amateuren, déi sech vill Gedanke maachen, wéi et mat Musek, Gesang, Danz an Theater hei zu Lëtzebuerg weidergeet. Fir si waren d'Musek, de Gesang, den Danz, den Theater hiert ganzt Liewen, hir ganz Fräizäit, souguer dacks och de Sënn vun hirem Liewen. An ech géif och bieden, dat net ze ënnerschätzen. Dat ass awer ganz seriö ze huelen!

Vill Veräiner sinn um Limit ukomm, um finanziellen Niveau an um Niveau vun de Memberen. Scho virun der Coronakris war et fir etlech Kulturveräiner schwiereg an de Risiko, dass se dës Kris net iwwerliewen, deen ass ganz konkreet.

Dës Kris betrëfft also och Veräiner, deenen et bis virun engem Joer nach gutt gaangen ass an déi haut struewelen: Vill Membere wëllen net méi ufänken, sech an hirem Veräin ze engagéieren; déi finanziell Ressourcë sinn um Nullpunkt; keng Aktivitéit bedeit keng Revenuen; keng Aktivitéit bedeit virun allem kee gesellschaftlecht Liewen, keen Zesummesinn; et bedeit och e Wee aus der Kollektivitéit eraus an d'Individualitéit, an dee Wee aus dem Isolement, aus der Individualitéit erëm zréck an d'Kollektivitéit, deen ass net esou einfach!

Den Amateursberäich, dee läit komplett flaach. Keng Aktivitéit ass erlaabt an et gëtt och keng Perspektiven, dass et soll besser ginn. Musek a Gesang gëllen, leider, als besonnesch geféierlech, wat d'Verbreedung vum Virus ugeet, obwuel ee sech do och verschiddenerlee Zesummespill ka virstellen. An dat, wat de Fernsee viru Joerzéngten net fäerdegbruecht huet, dat riskéiert elo dem Virus ze reusséieren: D'Veräiner stierwen. De Rob Köller sot op dem UGDA-Kongress: „De méintelaange Shutdown, dee gefäert e joerhonnertelaangt Kulturgutt!"

Duerfir meng Froen, déi ech am Numm vu ganz ville Veräiner an awer och am Numm vum Simone Asselborn-Bintz, dat och um UGDA-Kongress present war, un d'Kulturministesch stellen: Ass d'Ministesch sech der reeller Gefor vum Veräinsstierwe bewosst? Ass hire Ministère scho mat Demandë fir Hëllefe befaasst ginn? Wat sinn d'Hëllefen, déi de Ministère virgesäit, fir de Veräiner ze hëllefen, an ech schwätzen do net nëmme vun deene finanziellen Hëllefen, mee virun allem och vu logistescher, vun organisationeller a vu struktureller Natur? An: Si Promotiounsaktioune programméiert, fir d'Kultur och oder vläicht virun allem am Amateursberäich ze beliewen, ze encouragéieren, ze ënnerstëtzen, fir dass och si den Neistart Lëtzebuerg packt?

Merci.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci villmools, Här Georges Engel. D'Kulturministesch d'Madamm Sam Tanson huet d'Wuert.

Mme Sam Tanson, *Ministre de la Culture.*- Jo, merci, Här President. Léiwen Här Engel an honorabel Deputéiert, merci villmools fir déi Fro, déi ganz wichteg ass! Ech géif just net grad esou en düüstert Bild vun der Situatioun zeechnen, well mir hu glécklecherweis en absolutt aktiivt Veräinsliewen zu Lëtzebuerg, net just am Museksberäich, mee an alle Beräicher, déi eis an eiser Fräizäit d'Méiglechkeet ginn, eis ze echappéieren.

Natierlech leit d'Musek extreem. D'UGDA, also d'Musek - dat heescht och de Chouer -, d'Theateren, déi am Amateursberäich schaffen, leiden extreem ënnert dëser Situatioun. D'Kultur huet vun Ufank vun dëser Kris u vill gelidden.

Mee ech sinn awer ganz houfreg drop, dass mer insgesamt kënne soen, dass mer e kulturellen Nation Branding an dëser Kris hei maachen. Mir sinn dat eenzegt Land, mat Spuenien, dat am Moment Spectacles vivants um professionellen Niveau erlaabt. Mir hunn d'Muséeën elo bal déi ganzen Zäit, och wärend der zweeter Well, opgehat. Dat sicht eigentlech sengesgläichen an Europa. Et ass wierklech, wéi gesot, nëmme Spuenien, dat dat selwecht vu sech behaapte kann. Dat just zur Roll, déi mer der Kultur op Regierungsniveau ginn, wou mer ëmmer probéiert hunn, am Accord mat de sanitäre Moossnamen, mat der Situatioun, an där mer grad sinn, de Leit awer wéinstens dat kulturellt Liewen ze erméiglechen.

Dat mécht net alles méiglech. Mir hu misse Rassemblementer staark aschränken. Et ass eng ganz Zäitchen d'Hypothees komm, dass besonnesch d'Musekszesummeliewen - wann een zesumme musizéiert, d'Bléiser, d'Chorallen -, dass dat vläicht nach méi e staarken Impakt op d'Infektiounsgescheeën hätt. Dat gëtt mëttlerweil duerch eng ganz Rëtsch Etüde relativéiert, voire et si Pisten opgezeechent, wéi een dat kann evitéieren.

Zu de Museken, well dat … Bei de Chorallen, hunn ech mer soe gelooss, do sinn der, déi et fäerdegbréngen, och mat der Mask ze prouwen, wat ech natierlech flott fannen, dass Moyene fonnt ginn. An dat hunn d'Museken elo och déi ganzen Zäiten iwwer gemaach. Et ass do och ganz vill online gemaach ginn. Et ass ëmmer probéiert ginn, sech un déi Gegeebenheeten ze adaptéieren, fir da mat deene Restriktiounen, déi grad imposéiert sinn, awer Concerten ze organiséieren an den Dierfer an op de Plazen, fir e bëssen d'Musek ënnert d'Leit ze bréngen. D'UGDA ass och bei déi eeler Leit gaangen. Et ass wierklech probéiert ginn, en Hämmelsmarsch ofzehalen, ëmmer erëm mat all de Contrainten, déi et gëtt.

Ech weess, dass d'Situatioun am Moment extreem ass. Ech weess, dass et fir den Zesummenhalt an de Gemengen, an de Quartieren eigentlech keng besser Optioun gëtt wéi déi vun engem Museksveräin. Hei kënnt jiddweree beieneen, egal, wat säi soziale Background ass, egal, aus wéi engem Land e kënnt. Musek vereent. Fir d'Musek brauch ee keng Sprooch ze beherrschen ausser déi, déi an den Noute steet. Dat heescht, dat ass wierklech en Element, dat eis alleguerten immens wichteg ass.

Mir hunn duerfir net méi spéit wéi de Moien och nach am Regierungsrot doriwwer geschwat am Kontext vun der Verlängerung vum Covidtext, fir ze kucken, a wéi eng Richtung et do geet. Den Text ass nach net do an nach net ugeholl, mee dat ass op alle Fall eng Suerg, déi mer och op Regierungsniveau deelen a wou ech hoffen, dass mer ganz geschwënn och der Musek nees kënnen erlaben, an de Chéier zesummen ze kommen, natierlech ëmmer nach mat de Restriktiounen, déi mer kennen.

Vläicht nach e puer Wuert zu der Ënnerstëtzung, déi mer awer ginn hunn. Am Programm Neistart konnte mer jo 5 Milliounen zegutt hunn fir d'Kulturzeen. A vun deene 5 Millioune sinn 1,5 Millioune fir Fraisen, also „indemnités pour pertes financières résultant de l'annulation ou du report de manifestations", komm a vun deenen 1,5 Millioune sinn der 150.000 Euro un d'UGDA gaangen. Wann ee bedenkt: D'Ugda huet 12.500 Memberen, dann ass dat also eng Aide vun 12 Euro pro Member, déi iwwert deen dote Wee konnt verdeelt ginn.

Mir haten eng sëllege Reunioune mat der UGDA. Ech hunn ëmmer erëm den Echange mat der UGDA gesicht, eebe wéinst der Importenz vun deem Secteur, wou ech se och gefrot hat, si sollen eis emol all hir finanziell Perten e bëssen duerleeën, wat alles entstanen ass duerch den Defaut vu Concerten, oder och: Et sinn der, déi hate scho Stagen organiséiert, déi se hu misse bezuelen, vun deene se d'Suen net méi erëmkruten, jee, et war eng ganz Panoplie vu Perten, déi déi 291 Veräiner gesammelt haten. Mir konnten natierlech net dee gesamte Montant ausbezuelen, well eeben de Kultursecteur zu Lëtzebuerg net just en Amateursecteur ass, et ass och e grousse professionelle Secteur, wou eng ganz Industrie hannendrunhänkt, soudass mer déi 5 Milliounen, déi mer zur Verfügung haten, net just konnten an den Amateursberäich ginn.

Wéi gesot, mir hate ganz vill Echangen. Mir hunn och weider d'Subsiden oprechterhalen. All Subsid, dee verdeelt gouf fir Manifestatiounen, déi annuléiert goufen, konnt een awer behalen, wann ee seng Manifestatioun verluecht huet, oder fir eng alternativ Manifestatioun ze erméiglechen.

Ech mengen, ech hätt elo op Är Froen esou gutt et geet geäntwert. Ech soen lech jiddefalls Merci dofir, dass Der dee Punkt haut op den Ordre du jour bruecht hutt, fir drun ze erënneren, wéi wichteg d'Veräinsliewen, a speziell dat vu Musek a Chorale an dem Theaterberäich, an eisem Zesummeliewen ass.

M. Fernand Etgen, *Président.*- Merci villmools der Madamm Kulturministesch Sam Tanson.

4. Question élargie n° 74 de M. Laurent Mosar relative à l'arrêt de la Cour administrative n° 44997C du 26 janvier 2021

Mir kommen elo zur erweiderter Fro Nummer 74 vum Här Laurent Mosar iwwert den Arrêt vun der Cour administrative vum 26. Januar 2021. Här Mosar, Dir hutt d'Wuert.

M. Laurent Mosar *(CSV).*- Jo, merci, Här President. Léif Kolleeginnen a Kolleegen, Här Staatsminister, ech si ganz glécklech, lech de Mëtten hei begréissen ze kënnen, an ech sinn awer besonnesch frou, datt Der weider zu Bouneweg wunnt an net am Afghanistan, wéi dat fälschlecherweis am Registre des bénéficiaires effectifs zu Paräis enregistréiert ginn ass. Do gesäit een, Här Staatsminister: Och de franséische Regëster ass net feelerfräi!

Här President, Dir Dammen an Dir Hären, den Arrêt vun der Cour administrative ass, mengen ech kënnen ze soen, e Meilesteen um Wee fir méi Rechter vun de Parlamentarier a vun der Chamber. A mir sollen eis eigentlech alleguerten iwwert deen Arrêt freeën - natierlech d'Kolleegen aus der Oppositioun, mee awer och d'Kolleege vun der Majoritéit -, well dat erlaabt eis trotzdeem, eiser Kontrollfonctioun an Zukunft weesentlech besser nozekommen.

Ech wëll dann awer ufänke mat engem grousse Merci. An ech mengen: Ehre, wem Ehre gebührt. Hei hunn d'Kolleege vun de Piraten wierklech eppes fäerdegbruecht, wat virdrun net fäerdegbruecht ginn ass. An dat muss een ervirsträichen. Et muss een och esou korrekt sinn, datt een och eng Kéier der politescher Konkurrenz zougesteet, wa se eppes fäerdegbruecht huet. An ech mengen, hei hunn d'Piraten eppes fäerdegbruecht, wat trotzdeem remarkabel ass. An ech wollt dat awer eng Kéier ervirsträichen, well dat mir och perséinlech wichteg ass.

Här President, deen Arrêt, deen elo do komm ass, ass u sech richtungsweisend op enger ganzer Rei vu Punkten. An et ass och net esou, wéi de Premier an engem Interview op dem franséische „Wort"-Site gesot huet, datt et hei ëm e Revirement vun enger Jurisprudenz gaangen ass. Neen, Här Staatsminister, kommt, mir bleiwen och hei korrekt! Bis elo war et einfach esou, datt keen, weeder Dir, nach ech, nach mir, eigentlech eng Kéier de Courage hat, esou en Dossier virun déi administrativ Juridictiounen ze bréngen. An deen Éischten, deen dat elo fäerdeg bruecht huet, deen huet mat senger Argumentatioun op der Cour Recht kritt. An ech mengen, dat ass eppes, wat äusserst wichteg ass.

Ech wëll elo net méi op déi ganz Diskussioun vun der leschter Woch an haaptsächlech op déi onglécklech Motioun vun de Kolleege vun der Majoritéit zréckkommen, do ass eigentlech alles gesot. Ech wëll do just nach eng Kéier zwee Punkten relevéieren. Wann en Arrêt vun enger Cour kënnt, geet et net drëm, fir deen Arrêt ze interpretéieren, mee et geet einfach drëm, deen Arrêt ze exekutéieren. An deen zweete Punkt ass: D'Modalitéite vun där Exekutioun, déi muss d'Chamber maachen. An duerfir begréissen ech hei och nach eng Kéier ganz däitlech, datt d'Conférence des Présidents an de Bureau sech elo zesummegesat hunn an an do deenen nächsten Deeg och mat ganz konkreete Modalitéitsvirschléi wäerte kommen.

Erlaabt mer awer trotzdeem, eng Rei Remarken ze maachen an dann natierlech och do déi eng oder aner Fro ze stellen. Ech mengen, iwwert deen Arrêt hei ewech, deen eigentlech ganz kloer ass, soll een awer zwee aner Arrêten net vergiessen. An duerfir ass et wichteg ... an dat hu mer jo och an der Conférence des Présidents respektiv am Bureau beschwat, well notamment och de Staatsminister jo oft vun der Immunitéit vun de Deputéierte geschwat huet an en huet och seng Suergen ausgedréckt, ob och elo an Zukunft déi Confidentialitéit vun den Deputéierte géif respektéiert ginn. Or, ech wollt hei nach eng Kéier widderhuelen, datt et niewent deem éischten Arrêt en zweeten Arrêt gëtt, den Arrêt Gibéryen vun der Chambre du Conseil, deen eigentlech bis an den Detail seet, wéi wäit d'Immunitéit vun den Deputéierte geet. Dat heescht, do hu mer e glaskloren Arrêt. An och do, mengen ech, hat de Premier géint e fréieren Deputéierten eng Demarche gemaach, wou en Onrecht kritt huet, an doduerch huet sech, wéi gesot, och elo eng Jurisprudenz entwéckelt, déi eis also kloer seet, wéi et mat där Immunitéit ass.

An en drëtten Arrêt, iwwert deen nach vill manner geschwat gëtt, huet eigentlech och ganz kloer gesot, wéi wäit d'Confidentialitéitsobligatioune vun den Deputéierte ginn, an dat ass den Arrêt François Bausch. Ech wëll hei nach eng Kéier dorunner erënneren: De François Bausch ass a leschter Instanz vun engem Zivillgeriicht condamnéiert ginn, well e sech justement net un déi Obligation de confidentialité gehalen hat. An an deem Arrêt, léif Kolleeginnen a Kolleegen, steet ganz kloer dran, datt en Deputéierten déi verdammte Flicht huet, sech un d'Confidentialitéit ze halen. Duerfir, mengen ech, ass et kloer, Här Staatsminister: Wa mer déi dräi Arrête kucken, hu mer eigentlech Äntwerten op all déi Froen, déi mer eis stellen.

An da gëtt et zum Schluss nach e véierte Punkt, deen och oft vergiess gëtt, dat ass den Artikel 23 vum Code de procédure pénale, deen eis alleguerten imposéiert, datt, wa mer am Kader vun eise Chambersaarbechte géife Kenntnis kréien vun engem Fait, dee Element-penalle kéint comportéieren, mer dann eigentlech obligéiert sinn, dat um Niveau vum Parquet ze denoncéieren. Ech selwer, mat eenzelne Kolleegen aus menger Fraktioun, hunn dat an der Vergaangenheet och scho gemaach. Ech wëll och soen: Dat ass net eng Optioun, mee dat ass eng Obligatioun, déi mer alleguerten hunn!

Wa mer also déi dote véier Elementer kucken, mengen ech, fanne mer op all déi Suergen, déi de Staatsminister sech an Interviewe gemaach huet, eigentlech Äntwerten.

An ech muss soen, Dir hutt an de leschten Deeg villes derzou deklaréiert, Här Staatsminister, mat deem ee méi oder manner kann d'accord sinn. Et gëtt awer eppes, wat mech gestéiert huet, an dat wëll ech och hei soen, en présence vu 60 Kolleegen: Dir hutt et esou duergestallt, an deem selwechten Interview, deen ech virdrun ugeschnidden hunn, wéi wann doduerch, datt elo d'Deputéierter géifen an de Besëtz vun deene Konventioune kommen, d'Confidentialitéit net méi garantéiert wier an da wieren déi Elementer op der Place publique. Ech hunn dat genau nogelauschtert, Här Staatsminister, nach virdrun. Dir hutt dat gesot, datt Der do géift e Risiko gesinn. An ech muss lech soen, ech fannen dat, ...

(Interruption par M. Xavier Bettel)

... léif Kolleeginnen a Kolleegen, net an der Rei!

Mir haten de leschte Freideg hei eng ganz gutt Sitzung, wou mer e Kontrakt auserneegeholl hunn. Ech hu bis elo, Här Staatsminister, näischt héieren an iergendengem Medium. Ech mengen, och deene 60 Deputéierte kënnt Dir vertrauen! An ech hunn op jidde Fall Vertrauen! An ech hunn net nëmme Vertrauen a meng 20 Kolleegen, ech hunn och Vertrauen an déi aner. Ech hunn et, wéi gesot, net korrekt fonnt, datt Dir do scho praktesch eng Présomption de culpabilité gemaach hutt, datt Dir deene 60 Deputéierten do net géift trauen.

Ech wollt dann awer op meng Froe kommen. An ech hu virdru gesot, hei muss d'Regierung liwweren, mee mir hunn och elo déi verdammte Flicht als Deputéierter, eppes mat deenen neie Rechter a Kompetenzen, déi mer do kréien, unzefänken. An duerfir wollt ech op dräi konkreet Punkten agoen, déi ech och elo froen.

Dat Éischt, dat sinn d'MoUen. Dir wësst, dat ass eng laangjäreg Fuerderung, och vun der CSV-Fraktioun, iwwregens och vun anere Fraktiounen. Eenzel MoUen hu mer kritt, eenzeler hu mer nach virun enger Rei vu Méint vum Wirtschaftsminister refuséiert kritt. Mir fuerderen elo, datt déi Lëscht vun